Lubin, 23 marca 2010 r.

Społeczny Komitet „STOP Odkrywce"
ul. Wł Łokietka 6,
59 - 300 Lubin.
(adres do korespondencji)

Dr Janusz Kochanowski
Rzecznik Praw Obywatelskich
Aleja Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

Obejmując swój urząd 15 lutego 2006 r. w wystąpieniu wygłoszonym po złożeniu ślubowania na posiedzeniu Sejmu powiedział Pan „.. *jestem od tej chwili pełnomocnikiem, mandatariuszem wszystkich obywateli niezależnie od ich pochodzenia, rasy i wyznania. Strażnikiem ich interesów niezależnie od światopoglądu, czy przynależności partyjnej.*

W szczególności jednak rzecznikiem słabych i pokrzywdzonych.. "

Właśnie jako słabsza strona w starciu z wszechpotężnym lobby energetyczno – węglowym, a także potencjalnie pokrzywdzeni przez władze państwowe zwracamy się do Pana jako Rzecznika Praw Obywatelskich aby wspólnie z mieszkańcami gmin: Lubin, Kunice, Miłkowice, Ruja, Ścinawa, Prochowice stanął Pan w obronie fundamentalnych praw obywatelskich, które są w naszym przekonaniu brutalnie łamane.

Na terenach naszych gmin zgodnie z przyjętą w listopadzie ubiegłego roku przez Rząd RP strategią „Polityka energetyczna Polski do 2030 r. " planowana jest budowa odkrywkowej kopalni węgla brunatnego (złoże „Legnica"). Odkrywkowa kopalnia w założeniu miałaby być wielokrotnie większa od wszystkich istniejących aktualnie w Polsce. Zgodnie z planami, wysiedleniu podlegałoby tylko na terenie sześciu naszych gmin ok. 20 000 osób, część terytorium gmin uległaby całkowitej likwidacji. Groziłaby nam katastrofa społeczna oraz trudne do przewidzenia, wręcz niewyobrażalne szkody dla zdrowia obywateli i środowiska naturalnego, które mogłyby zagrozić nawet kilkuset tysiącom mieszkańców regionu legnicko - głogowskiego.

Nie chcąc polegać tylko na własnych odczuciach jako samorządowcy, zrzeszeni obecnie w Społecznym Komitecie "STOP Odkrywce", uchwałami Rad Gmin we wrześniu zeszłego roku zwróciliśmy się do mieszkańców z referendalnym zapytaniem czy są za czy przeciw budowie kopalni węgla brunatnego metodą odkrywkową na terenie danej gminy.

Dokładnie 27.09.2009 r. a więc zanim jeszcze ww. strategia została przyjęta przez Radę Ministrów w sześciu naszych gminach jednocześnie odbyły się referenda. We wszystkich z nich przy frekwencji sięgającej w poszczególnych gminach od 37,05 do 63,7 % mieszkańcy masowo, średnio w 95 % opowiedzieli się przeciw budowie kopalni, głosując na NIE.

Referenda były zatem ważne a ich wynik wiążący. Jak się jednak okazuje nie dla wszystkich. Społecznego werdyktu nie chcą przyjąć do wiadomości rządzący. Do tej pory pomimo licznych apeli, pism do Premiera, Prezydenta, Marszałka Sejmu, Ministra Gospodarki a także demonstracji pod Sejmem RP nie uzyskaliśmy jasnej deklaracji o odstąpieniu od planów budowy kopalni, a tym samym uznaniu wyrażonej w najbardziej demokratyczny sposób woli społeczeństwa.

Mało tego, w przyjętej przez Rząd 10 listopada 2009 r. strategii „Polityka energetyczna Polski do 2030 r." w załączniku nr 3 wyraźnie pisze się o wprowadzeniu i to już od 2010 r., ochrony złóż węgla brunatnego, udokumentowanych i perspektywicznych, przed dalszą zabudową infrastrukturalną niezwiązaną z energetyką. Wprowadzenie takiej ochrony oznaczałoby kompletny zastój, zablokowanie rozwoju gmin i to bez względu na to czy jakakolwiek kopalnia powstanie czy też nie. Przed takim rozwiązaniem może obronić nas między innymi interwencja Rzecznika Praw Obywatelskich.

W demokratycznym państwie prawa obywatele oczekują przestrzegania swoich fundamentalnych praw. Jednym z nich jest prawo do wyrażania woli poprzez referendum. Wszyscy Ci, którzy nie respektują społecznego głosu narażają się na zarzut skrajnej nieodpowiedzialności i niszczenia dorobku wolnej Polski. Historia uczy nas, że arogancja i nieliczenie się z regułami demokracji oraz prawami obywatelskimi kończy się zawsze źle dla łamiących te reguły.

Postawa taka wywołać może gwałtowne niepokoje społeczne, przed którymi od wielu miesięcy głośnio przestrzegamy. Dlatego też, wobec przeciągającego się milczenia władz, w styczniu i lutym br. zdecydowaliśmy się poinformować o sprawie instytucje unijne w tym Parlament Europejski. Złożyliśmy tam petycję wzywającą do "..podjęcia przez Parlament działań zmierzających do uniemożliwienia łamania prawa wspólnotowego w dziedzinie środowiska naturalnego, w tym dyrektyw środowiskowych i programu „Natura 2000" oraz uznania i wdrożenia przez Rząd RP wyników referendum z dnia 27.09.2009 r. w sprawie budowy odkrywkowej kopalni węgla brunatnego, na terenie sześciu gmin województwa dolnośląskiego w Polsce." Załącznikiem do petycji były m.in., zebrane w zaledwie kilkanaście dni, blisko 6000 podpisów mieszkańców naszego regionu. W petycji zwróciliśmy uwagę na możliwość łamania **Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej** takich jak prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego.

Zwracamy się zatem do Pana z prośbą o wszczęcie wszelkich możliwych procedur i działań, które umożliwią zablokowanie planów budowy kopalni metodą odkrywkową oraz uniemożliwią wprowadzenie ochrony złoża węgla brunatnego przed dalszą zabudową infrastrukturalną.

Mamy za sobą społeczny mandat, głos kilkunastu tysięcy obywateli, którzy stanowczo opowiedzieli się przeciw odkrywce, przeciw masowym wysiedleniom, fizycznej likwidacji domów, kościołów, cmentarzy, miejsc pracy oraz infrastruktury komunalnej. Przeciw bardzo realnej katastrofie ekologicznej, ekonomicznej i społecznej. Nigdy nie zgodzimy się na zniszczenie dorobku pokoleń w imię interesów lobby ustępujących technologii, chcącego przy pomocy archaicznych metod eksploatować złoża węgla brunatnego wbrew woli społeczeństwa. Staramy się jednak przedstawić alternatywę dla odkrywki jaką mogłyby być, podobnie jak w całym cywilizowanym świecie, odnawialne źródła energii, które nie powodują zwiększenia, tak jak węgiel brunatny, emisji CO_2 do atmosfery oraz sprzyjają rozwojowi gmin bez groźby ich likwidacji czy dewastacji środowiska.

Mając powyższe na uwadze, a także fakt, iż aktywność obywatelska i społeczna przyczynia się do zwiększenia zakresu korzystania przez jednostki z przysługujących im praw i wolności, przy jednoczesnym kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za siebie i społeczeństwo liczymy, że zgodzi się Pan z naszą opinią, że nie uwzględnienie przez władze państwowe werdyktu społecznego jakim był wynik referendum jest złamaniem podstawowych praw obywatelskich i w związku z tym wymaga Pana stanowczej interwencji.

Tak jak większość nie może realizować swoich praw kosztem mniejszości tak też silniejsze lobby energetyczno-węglowe, któremu ulega Ministerstwo Gospodarki, nie może w imię mitycznego „bezpieczeństwa energetycznego kraju" bezwzględnie realizować swoich interesów bez oglądania się na wolę mieszkańców, którzy w referendum opowiedzieli się przeciw budowie kopalni metodą odkrywkową.

W cytowanym wyżej wystąpieniu powiedział Pan także *".. nie ma praw i wolności bez sprawnie funkcjonujących instytucji silnego państwa prawnego tworzonego przez wolnych obywateli. Nie ma wolnych obywateli i silnego państwa,* ***bez społeczeństwa obywatelskiego,*** *które promuje cnoty obywatelskie i poczucie odpowiedzialności za dobro wspólne."*

Dodajmy do tego, że żadne państwo nie ma prawa oczekiwać ani tym bardziej wymagać szacunku od swoich obywateli wtedy gdy samo łamie prawa obywatelskie i nie respektuje woli społecznej wyrażonej w najbardziej demokratyczny, pokojowy i zgodny z regułami państwa prawa sposób, jakim było referendum.

W imię poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne naszych społeczności wzywamy, za Pana pośrednictwem, władze państwowe do natychmiastowego uznania wyników referendum a co za tym idzie odstąpienia od planów budowy odkrywkowej kopalni węgla brunatnego i nie wprowadzania ochrony złoża węgla brunatnego przed dalszą zabudową infrastrukturalną, bowiem w kontekście werdyktu społecznego nie znajduje ona żadnego uzasadnienia.

Z poważaniem

Prezydium Społecznego Komitetu

„STOP Odkrywce"

Wójt Gminy Lubin .....

Wójt Gminy Kunice .....

Wójt Gminy Miłkowice .....

Wójt Gminy Ruja .....

Burmistrz Miasta i Gminy Prochowice .....

Burmistrz Miasta i Gminy Ścinawa .....

Do wiadomości:

1) Rzecznik Praw Obywatelskich,
2) Media ogólnopolskie, regionalne i lokalne,
3) a/a